

noorder
hart excellente
zorg

MARIAZIEKENHUIS
INFOBROCHURE

LACHGAS

Wat is sedatie?

Sedatie is het kunstmatig verlagen van het bewustzijn. Het komt er dus op neer je kind minder bewust te maken voor wat hem/haar overkomt (een onderzoek, een ingreep, een ziekte-toestand). De bedoeling is de angst en het onaangename gevoel te verminderen. Er zijn verschillende gradaties in sedatie afhankelijk van hoe alert, medewerkend en wekbaar je kind nog is.

Waarom sedatie bij je kind?

In het ziekenhuis ondergaan kinderen verschillende behandelingen en/of onderzoeken. Het is mogelijk dat je kind nog te jong is om te begrijpen waarom dit gebeurt. In een niet vertrouwde omgeving kan dit heel bedreigend overkomen en leiden tot angst.

Regelmatig gaan dergelijke procedures ook gepaard met enige vorm van ongemak of pijn.

Denken we maar aan een prik bij een bloedafname of de verzorging van een open wonde. Zeker bij jongere kinderen geeft dit vaak/soms aanleiding tot hevig verzet. Om ongemak en stress te vermijden, werken we met afleidingstechnieken (bv. tv, mobieltje), lokale verdoving (pleisters of zalf) en proberen we je kind te troosten. Deze methoden volstaan jammer genoeg niet altijd om je kind voldoende stil te laten liggen, wat de procedure onnodig kan bemoeilijken. Hierdoor zijn we soms genoodzaakt om je kind tijdens een procedure vast te houden onder dwang. Ons team (artsen én verpleegkundigen) is hier geen voorstander van en geeft - indien mogelijk - de voorkeur aan een andere manier om kinderen minder te laten bewegen.

Inademen van lachgas is zo'n methode, met als bijkomend voordeel dat angst en pijn hierdoor ook afnemen. Als stilliggen geen probleem is en enkel angst of pijn je kind zwaar belasten, kunnen wij dit middel dus ook gebruiken.

Soms moet je kind bepaalde medische of verpleegkundige handelingen meermaals ondergaan. Hierdoor is de kans groot dat hij/zij stelselmatig angstiger wordt bij een volgende negatieve ervaring. Het gebruik van lachgas helpt het ontstaan van extreme angst te voorkomen.

Wat houdt een sedatie met lachgas in?

Antafil® of Kalinox® is een merknaam van een kleurloos en reukloos gasmengsel dat voor de helft uit zuurstof en voor de helft uit lachgas bestaat. Het lachgas heeft een pijnstillend effect, vermindert het pijngevoel en verhoogt de pijndrempel. Bovendien heeft het een ontspannend en licht kalmerend effect.

Bij een sedatie onder lachgas moet je kind enkele minuten voor het begin van de procedure het gasmengsel inademen tot kort erna. De volledige tijd blijft je kind wakker én ademt hij/zij zelfstandig.

Het is niet noodzakelijk dat je kind vooraf volledig nuchter is: een lichte maaltijd of wat drinken vooraf is toegestaan.

Hoe verloopt sedatie met lachgas?

Wanneer we lachgas gebruiken om een bepaalde ingreep minder onaangenaam te maken, gaan we te werk in vijf stappen. Met het oog op minimale angst, laten we je kind zolang mogelijk op je schoot zitten.

De **eerste stap** is het passen van het masker waardoor je kind het gasmengsel inademt. Dit masker is een soort kapje dat mooi moet aansluiten over mond en neus zonder pijnlijke druk te veroorzaken. Aan het masker zitten twee leidingen vast: één voor de aanvoer van het lachgas en één voor het afzuigen van de uitgeademde lucht. Er zit ook een ballon aan het masker. Aan de hand van deze ballon kunnen we zien of het lachgas-mengsel voldoende doorkomt.

Bij de **tweede stap** krijgt je kind een saturatiemeter om de vinger of teen. Die bestaat uit een speciale pleister of knijper met een rood lampje. Hiermee bewaken wij de hartslag en het zuurstofgehalte in het bloed.

Bij de **derde stap** start het toedienen van het gasmengsel. Je kind zit nog steeds op je schoot en ademt door het masker dat jij en/of je kind zelf vasthoudt. Het duurt drie tot vijf minuten vooraleer je kind voldoende ontspannen is.

De **vierde stap** is het uitvoeren van de eigenlijke ingreep (bijvoorbeeld wondverzorging). Daarvoor kan het nodig zijn dat je kind je schoot moet verlaten en op een onderzoeks- of verzorgingstafel moet worden gelegd. Als er nog extra lokale verdoving met een naald nodig is, dan zal dit in deze fase gebeuren. Het lachgas wordt gegeven tot de ingreep volledig afgewerkt is.

Als laatste volgt de **vijfde stap**: je kind krijgt door het masker nog vijf minuten zuivere zuurstof toegediend, om wat er nog aan lachgas in het lichaam aanwezig is te kunnen ‘wegwassen’.

Wat kan jij als ouder doen?

Indien gewenst, kan één ouder of begeleider aanwezig zijn tijdens de procedure. Dit zorgt voor rust en jij weet hoe je kind het best kan worden afgeleid. Als je zelf erg onrustig bent en liever niet bij de procedure aanwezig bent, hebben we hier alle begrip voor.

Zijn er nevenwerkingen?

De kans op ongewenste effecten is zeer klein. Je kind blijft gedurende de hele periode wakker en aanspreekbaar. De mogelijke bijwerkingen treden meestal op tijdens het gebruik van het gasmengsel en verdwijnen snel na de stopzetting daarvan. Eventuele reacties kunnen zijn: tintelingen, slaperigheid, verandering van stemming of van zintuiglijke waarnemingen (wat we zien of horen lijkt vervormd), duizeligheid, misselijkheid en braken.

Komt elk kind in aanmerking?

Sommige kinderen mogen geen lachgas krijgen. Dit is het geval als er zich in het lichaam met gas gevulde holtes of gasbellen bevinden op plaatsen waar dat normaal niet het geval is (bijvoorbeeld een klaplong of na een gasinjectie in het oog), bij verstoorde hartfunctie, bij verhoogde druk in de hersenen, bij tekort aan foliumzuur of vitamine B12 of bij een darmverlamming.

Extra voorzichtigheid is nodig bij reeds bestaande verwardheid of slaperigheid, oorontsteking, of gebruik van sommige geneesmiddelen. Lachgas kan mogelijk schadelijk zijn voor ongeboren baby's, zeker tijdens het eerste trimester van de zwangerschap. Daarom mogen zwangere moeders niet aanwezig zijn, een andere vertrouwenspersoon natuurlijk wel.

Tenslotte moet er voldoende medewerking zijn. Bij zeer jonge kinderen (< 3 jaar) is dit nog niet mogelijk en is het gunstig effect te beperkt. Bij deze leeftijdsgroep kiezen we niet voor lachgas.

Kan lachgas bij elke ingreep?

Aangezien lachgas een lichte vorm van sedatie is, zal die niet volstaan voor procedures waarbij je kind langdurig stil moet liggen (bijvoorbeeld een NMR-onderzoek) of bij ingrepen die heel pijnlijk of zeer stresserend zijn (bijvoorbeeld endoscopische onderzoeken, operaties). In deze situaties wordt er gekozen voor volledige narcose. Lachgas wordt enkel gebruikt wanneer het niet langer dan 45 minuten moet worden toegediend. Meerdere uren lachgas gebruiken kan immers andere bijwerkingen veroorzaken dan hoger beschreven.

Wat kost sedatie met lachgas?

Voor opgenomen kinderen is het gebruik van lachgas verrekend in de ligdagprijs van het ziekenhuis (er is dus geen extra kost). Bij niet-opgenomen kinderen wordt het gebruik wel apart aangerekend. De kostprijs is afhankelijk van hoe lang het gas wordt gebruikt. Zonder tussenkomst van het ziekenfonds varieert de prijs tussen 25 en 61 euro. Met tussenkomst bedraagt de uiteindelijke kost voor de patiënt tussen de 6 en 16 euro. De meest recente cijfers kan u terugvinden op de website van het ziekenhuis.

Info voor je kind

Als je een onderzoek moet ondergaan dat pijnlijk of vervelend is, kan het zijn dat de verpleegkundige of de dokter je voorstelt om een speciaal medicijn in te ademen. De verpleegkundige zal een rood lichtje (een electrode) op je teen of vinger plaatsen. Hierdoor kunnen zij je goed volgen op het schermje van het TV-toestel/monitor. Dit medicijn brengt je NIET in slaap, maar je zal er rustiger van worden, je zal minder pijn voelen en minder bang zijn.

Het medicijn heeft geen vieze smaak of ruikt niet slecht.

Je zal alles wat er rond jou gebeurt, kunnen horen en zien. En je kan praten en antwoorden op vragen. Het kan wel zijn dat geluiden anders klinken, dat je tintelingen voelt in je mond, handen of voeten. Soms heb je ook zin om te lachen of kan je wat verdrietig worden. Mama, papa of een vertrouwd persoon mag altijd bij je blijven.

WAT KAN JE DOEN?

- Het masker op je mond en neus houden.
- Rustig in het masker in- en uitademen tot de zorg voorbij is.
- Nadien nog eventjes blijven liggen.
- Dan mag je terug naar je kamer of als je niet in het ziekenhuis moet blijven, naar huis.

Toestemmingsverklaring

Ondergetekende(n),

Moeder, Vader, Voogd,

van _____ (naam patiënt)

geeft/geven (*schrappen wat niet past*) toestemming voor een sedatie onder lachgas bij het vermeld onderzoek voor mijn/ons (*schrappen wat niet past*) minderjarig kind.

Wij hebben voldoende informatie gekregen over de sedatie met lachgas.

Werden besproken:

- Lichte vorm van sedatie waarbij de patiënt zelfstandig kan blijven ademen
- De ouders/voogd van de patiënt werden geïnformeerd over de voorgestelde vorm van sedatie
- De voor- en nadelen van de behandeling
- De potentiële risico's
- Mogelijke alternatieven
- De uitvoerder

Naam: _____ Datum: _____

Handtekening:

versie: 5 juli 2022

Noorderhart vzw
Maesensveld 1
B-3900 Pelt
t 011 826 000
info@noorderhart.be
noorderhart.be